

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut senest til EM2020 at udrede, hvilke administrative og økonomiske konsekvenser der må påregnes, hvis Grønlands Selvstyre tilslutter sig Århuskonventionen.
(Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Formanden for Naalakkersuisut)

1. behandling

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg gerne takke medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit for beslutningsforslaget.

Naalakkersuisut er enig i, at det er vigtigt at sikre, at vores samfund har gode regler for borgerinddragelse, vidensdeling og klageadgang. Det gælder ikke mindst på områder, der vedrører vores miljø og ressourcer. Det er dog ikke ensbetydende med, at det vil være hensigtsmæssigt for Grønland at tilslutte sig Århus-konventionen.

Århus-konventionen fastlægger internationale standarder for, hvordan nationale myndigheder skal sikre borgerne adgang til miljøoplysninger, inddrage offentligheden i beslutningsprocesser og sikre adgang til uvildige klageorganer og domstolsprøvelse. Det er et stort administrativt apparat, hvor der stilles ambitiøse krav, som selv stater med store centraladministrationer kan have vanskeligt ved at opfylde.

Naalakkersuisut fik i 2014 udarbejdet et juridisk responsum om Århus-konventionen. Rapporten beskriver meget detaljeret, hvilke dele af konventionen Grønland allerede lever op til, og hvordan der kan arbejdes videre med de dele, der udestår. Det er positivt at konstatere, at de vigtigste hensigter i Århus-konventionen allerede er indarbejdet i den gældende lovgivning. Vi er godt med – ikke mindst med vores miljølovgivning.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at vi gradvist skal indarbejde flere dele af konventionen i vores lovgivning og administration. Det skal være de dele, der giver mest værdi for den grønlandske offentlighed. Det juridiske responsum er et værdifuldt katalog, som kan bruges til at hente inspiration og konkrete forslag til justeringer.

Vi har løbende fokus på området. Derfor indgår borgerinddragelse med to høringsprocesser for eksempel i vores råstoflovgivning og er uddybet i Naalakkersuisuts retningslinjer på området. I den forbindelse må vi heller ikke glemme, at vi i Grønland har en generel lov om offentlighed i forvaltningen. Den giver borgerne meget vide rettigheder angående indsigt i alle oplysninger, som det offentlige ligger inde med, også miljøoplysninger. Det er således allerede et grundlæggende princip, at retten til aktindsigt tilkommer enhver. Dette sikrer gennemsigtighed i den offentlige forvaltning.

En fuld tilslutning til Århus-konventionen ville kræve en del nye initiativer. Det ville eksempelvis være et krav, at vi fik oprettet en række registre med miljødata, at myndighederne udgav mange flere rapporter, samt at vi fik flere klageinstanser. Her skal man være opmærksom på, at kravene ville gælde for en lang række områder, herunder jagt og

fiskeri, kulturarv, råstoffer og infrastruktur. Kravene ville desuden gælde for betydeligt flere institutioner end dem, vi i dag forstår som en del af Selvstyret. Det ville naturligvis være positive tiltag, men Naalakkersuisut finder, at det vil være for omfattende, og at vi kan bruge ressourcerne bedre på andre områder lige nu.

Det vigtigste er, at vi allerede følger principperne i Århus-konventionen, og at vi tilpasser dem grønlandske forhold.

I debatten i dag skal vi sammen vurdere, om vi skal bruge flere midler på at få lavet nye analyser, der kan afdække mere konkret, hvad det vil koste at implementere Århus-konventionen. Spørgsmålet er, om det er nødvendigt. Naalakkersuisut mener, at det allerede er åbenlyst af det omfattende analysearbejde, der er lavet, at det vil kræve betydelige ressourcer at implementere og følge alle dele af konventionen. Samtidig har vi med det juridiske responsum i forvejen et redskab, som vi enkelt kan bruge til gradvist at indarbejde flere af de dele af konventionen, der giver mening i en grønlandsk sammenhæng.

Naalakkersuisut bemærker, at forslaget vil medføre merudgifter, som ikke er indarbejdet i Forslag til Finanslov for 2020. Såfremt beslutningsforslaget vedtages i sin foreliggende form, vil Naalakkersuisut tage initiativ til, at finansieringen af beslutningsforslaget indgår i forhandlingerne om Forslag til Finanslov for 2020.

Naalakkersuisut anbefaler, at vi benytter vores begrænsede midler til andet end yderligere analyser på dette område.

På denne baggrund indstiller Naalakkersuisut forslaget til forkastelse.